

Medlemsdialog, HSB Stockholm

10 INSIKTER OM FRAMTIDENS BOENDE

NOVEMBER 2020

HSB – där möjligheterna bor

KAİROS
FUTURE

SAMMANFATTNING

HSB Stockholm kommer inför sitt 100-årsjubileum uppföra Jubileumshuset i Hagastaden. Till grund för utvecklingen av Jubileumshuset och andra bostadsprojekt därefter har en medlemsdialog genomförts, med stöd av Kairos Future. Medlemsdialogen har fokuserat på *framtidens boende i lägenhet i en stad*. Fler än 4 000 medlemmar svarade på den enkät som den här rapporten bygger på. Sammanfattningsvis kan vi konstatera följande 10 insikter från arbetet med medlemsdialogen, på temat vad medlemmarna tycker är ett bra framtida boende:

- **Insikt #1: Trygghet, läge och planlösning är bottenplattan även i framtiden.** Detta är det absolut viktigaste för ett bra framtida boende.
- **Insikt #2: Vid livsfasväxling och flytt blir storleksfrågan avgörande.** Storleksfrågan aktualiseras och blir brännhet i samband med flytt.
- **Insikt #3: Grundkvalitet med valbarhet viktigare än flärd.** Det får inte kompromissas med grundkvaliteten i en bostad till förmån för ytlig flärd.
- **Insikt #4: Kvalitet och hållbarhet hand i hand.** Tätt förknippat med kvalitetsbegreppet är medlemmarnas hållbarhetssträvan.
- **Insikt #5: Övervältigande stöd för att smart teknik ska optimera boende och vardag.** När det gäller tekniken som optimerare av boende och vardag är medlemmarna progressiva.
- **Insikt #6: Tekniken har en bit kvar för att bidra till hemmets mjukare kvaliteter.** De unga tycker att tekniken kan bidra till att förbättra hemmets mjukare kvaliteter, medan äldre är mer tveksamma.
- **Insikt #7: Önskemålen om graden av gemenskap i huset går isär.** Vissa vill umgås mycket med de andra i huset, andra inte alls.
- **Insikt #8: Konsensus kring de klassiska gemensamhetslokalerna, träning och terrass.** Ett klassikerutbud med träningsmöjlighet och terrass är populärt i breda lager.
- **Insikt #9: Gemensamhetslokaler, miljöansvar och koordinering önskas på avgiften.** Medlemmarna är i mångt och mycket eniga kring vad som ska täckas kostnadsmässigt av avgiften.
- **Insikt #10: Fest- och gästligheter, träning och färdmedelspool önskas vid sidan av föreningsavgiften.** Det finns en hel del som önskas betalas för vid de tillfällen det används, alltså utöver föreningsavgiften.

HSB Stockholm och Kairos Future vill rikta ett stort tack till alla medlemmar som har bidragit med inspel och insikter kring vad som är ett bra framtida boende och som möjliggjort den här rapporten.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING.....	2
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	3
INLEDNING	5
BAKGRUND OCH SYFTE	5
TILLVÄGAGÅNGSSÄTT	5
RAPPORTENS UPPLÄGGNING.....	5
MEDLEMMARNA OCH FRAMTIDEN.....	6
OM MEDLEMMARNA SOM DELTAGIT.....	6
<i>Sparsamma och hållbarhetsinriktade medlemmar som älskar träning</i>	<i>6</i>
OM MEDLEMMARNAS SYN PÅ FRAMTIDEN	8
ETT BRA FRAMTIDA BOENDE	10
DET VIKTIGASTE OM MEDLEMMARNA MÅSTE PRIORITERA.....	10
<i>Insikt #1: Trygghet, läge och planlösning är bottenplattan även i framtiden</i>	<i>10</i>
NÄR DET ÄR DAGS FÖR FLYTT FINNS EN DOMINERANDE FAKTOR.....	11
<i>Insikt #2: Vid livsfasväxling och flytt blir storleksfrågan avgörande</i>	<i>11</i>
DET IDEALA BLAND BOENDEN	12
<i>Insikt #3: Grundkvalitet med valbarhet viktigare än flärd.....</i>	<i>12</i>
<i>Insikt #4: Kvalitet och hållbarhet hand i hand</i>	<i>13</i>
TEKNIKEN OCH LOGISTIKEN I DET FRAMTIDA BOENDET.....	14
DEN SMARTA TEKNIKENS ROLL	14
<i>Insikt #5: Överväldigande stöd för att smart teknik ska optimera boende och vardag</i>	<i>14</i>
<i>Insikt #6: Tekniken har en bit kvar för att bidra till hemmets mjukare kvaliteter</i>	<i>15</i>
DET GEMENSAMMA I HUSET.....	16
GRADEN AV GEMENSKAP I HUSET	16
<i>Insikt #7: Önskemålen om graden av gemenskap i huset går isär.....</i>	<i>16</i>
<i>Insikt #8: Konsensus kring de klassiska gemensamhetslokalerna plus träning och terrass.....</i>	<i>17</i>
BETALNINGSVILJA I OLIKA TAPPNINGAR	19
OM PARAMETRARNAS SOM "PRÖVATS".....	19
DET SOM ÖNSKAS INGÅ I AVGIFTEN	20
<i>Insikt #9: Gemensamhetslokaler, miljöansvar och koordinering och önskas på avgiften.....</i>	<i>20</i>
DET SOM KAN TÄNKAS BETALAS EXTRA FÖR	21

<i>Insikt #10: Fest- och gästligheter, träning och färdmedelspool önskas vid sidan av föreningsavgiften</i>	<i>21</i>
SAMMANFATTANDE SLUTSATSER	22
TVÅ PRIORITERINGSORDNINGAR	23
BEHOV ATT BYGGA PÅ FÖR ATT BYGGA NYTT	24
APPENDIX: FULLSTÄNDIG ENKÄT	25
OM KAIROS FUTURE.....	36

INLEDNING

BAKGRUND OCH SYFTE

HSB Stockholm kommer inför sitt 100-årsjubileum uppföra Jubileumshuset i Hagastaden. Som medlemsorganisation är det en självklarhet att de bostäder som byggs utvecklas i dialog med medlemmarna.

Till grund för utvecklingen av Jubileumshuset och andra bostadsprojekt därefter har en medlemsdialog genomförts, med stöd av Kairos Future. Syftet med dialogen har varit att få reda på medlemmarnas synpunkter och önskemål för hur de vill bo i framtiden. Fokus har legat på boende i lägenhet i en stad, såväl bostadsrätt som hyresrätt.

TILLVÄGAGÅNGSSÄTT

Arbetet med medlemsdialogen har skett i flera steg. Först genomfördes inledande research och en workshop med företrädare för HSB Stockholm och Kairos Future för att precisera viktiga områden att belysa, med koppling till framtidens boende. Därefter gjordes djupintervjuer med kunniga personer på samma tema. Sedan intervjuades medlemmar i olika åldrar och livsfaser för att få en kvalitativ bild av vad som är ett bra framtida boende. Utifrån det underlaget togs en enkät fram.

Slutligen genomfördes en större enkätundersökning där HSB Stockholms medlemmar bjöds in att delta. Fler än 4 000 personer besvarade enkäten som den här rapporten bygger på.

RAPPORTENS UPPLÄGGNING

I den här rapporten redovisas resultaten från medlemsdialogen. Resultatet redovisas i form av *10 insikter för framtidens boende*.

Rapporten inleds med en kort beskrivning av vilka medlemmar som har deltagit och vad som präglar dem, samt deras syn på framtiden. Därefter följer ett avsnitt om vad medlemmarna anser är ett bra framtida boende, generellt. Det i ett framtidsperspektiv viktiga området teknik och logistik belyses följt av ett avsnitt om synen på det gemensamma i huset. Därefter sätts olika aspekter av ett framtida boende på prov i frågan om vad som är värt att betala för på olika sätt, varefter rapporten avslutas med sammanfattande slutsatser.

MEDLEMMARNA OCH FRAMTIDEN

OM MEDLEMMARNA SOM DELTAGIT

Alla medlemmar i HSB Stockholm som vid tiden för utskicket av enkäten hade en e-postadress registrerad i Mitt HSB (ca 65 000 personer) har erbjudits att delta i medlemsdialogen genom att svara på den enkätundersökning som skickades ut per e-post.

Inför utskicket genomfördes kommunikationsinsatser i syfte att fler medlemmar skulle registrera sina e-postadresser så de kunde delta i medlemsdialogen. Det resulterade i att 3 000 medlemmar registrerade sina e-postadresser.

Bland de dryga 4 000 medlemmarna som besvarade enkäten (nedan kallade *medlemmarna*) är könsfördelningen jämn. Ungefär hälften av medlemmarna är födda tidigare än år 1965 och hälften 1965 eller senare.

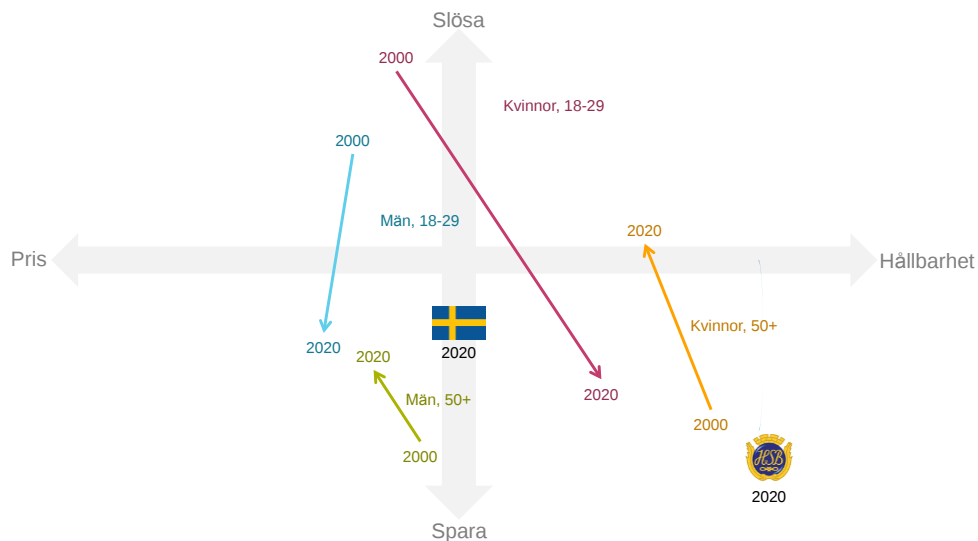
Som stöd för enkätutformningen intervjuades 16 medlemmar i livsfaserna *ensamboende yngre, sammanboende utan barn, sammanboende med yngre barn* och *yrkesverksamma sammanboende 50+*.

Resultaten för de olika grupperna i olika livsfaser redovisas när det är viktiga skillnader mellan grupperna eller när det finns mönster i resultaten som hänger samman med olika livsfaser. I övrigt redovisas resultatet för alla som besvarat enkäten. En annan poäng med att lyfta fram de olika livsfaserna i resultatet är att vi vet att det är när man växlar livsfas som ett nytt boende blir aktuellt.

Sparsamma och hållbarhetsinriktade medlemmar som älskar träning

Medlemmarna bor i Stockholms län, vilket skiljer dem från boende i Sverige i stort. 80 procent av medlemmarna bor i lägenhet, väsentligt fler än i Sverige generellt.

Medlemmarna skiljer sig även åt i synen på konsumtion jämfört med Sverige i stort. I figuren nedan visas i vilken utsträckning olika grupper instämmer i två värderingspåståenden om konsumtion. Ju längre till höger grupperna befinner sig, i desto högre utsträckning tycker de att det är viktigt med ansvarsfull och hållbar konsumtion. Ju längre ned i kartan gruppen befinner sig, desto viktigare tycker grupperna det är att spara och investera, snarare än att konsumera. Genomsnittet bland svenskar år 2000 utgör kartans mitt.

Figur 1. I vilken utsträckning olika grupper instämmer i påståendena "Jag köper hellre varor från ett företag som är miljövänligt, etiskt och tar sitt sociala ansvar även om varorna är dyrare", samt "Jag investerar och sparar hellre de pengar jag får över än gör av med dem på konsumtion". Källa: Kairos Future, Svenskarna, samtiden, framtiden 2000-2020, samt enkätundersökningen i HSB Stockholms medlemsdialog.

Av figuren ovan framgår att det generellt bland svenskar, men framförallt bland unga finns en stark trend mot sparsamhet. Pilarna i figuren visar hur svenskar i allmänhet har förändrats. De senaste åren har det skett en stor ökning av andel unga som prioriterar sparande och investering snarare än att konsumera.

Tittar vi på var HSB Stockholms medlemmar befinner sig är de betydligt mer inriktade mot hållbar konsumtion och även mot sparande än en genomsnittlig svensk. Två tredjedelar av medlemmarna instämmer i båda påståendena.

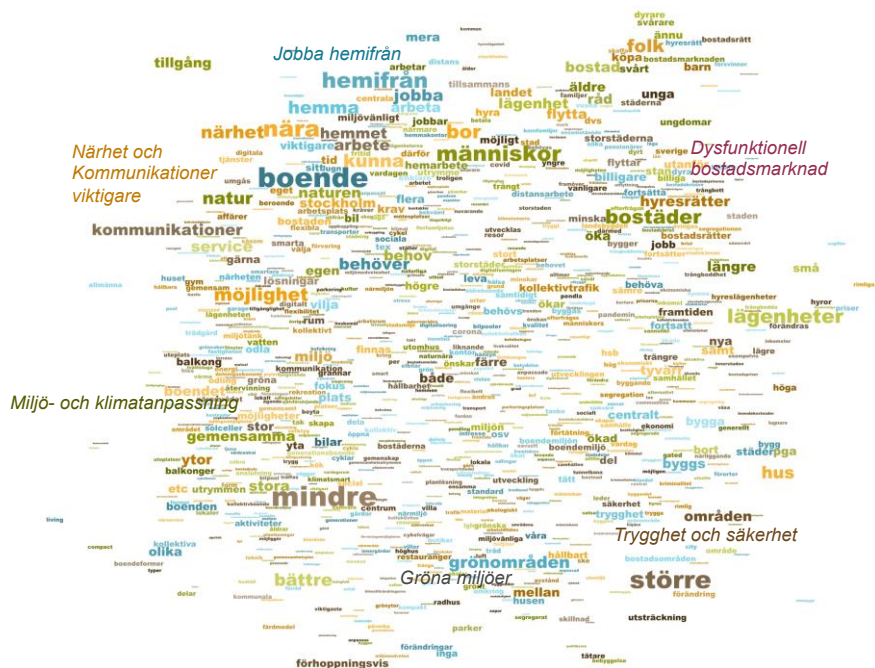
En fråga om vilka som är medlemmarnas största intressen visar att *träning* är det intresse som är betydligt vanligare bland medlemmarna jämfört med övriga svenskar intressen.

Figur 2. Ordmoln som visar vilka ord medlemmarna använder för att beskriva sina tre största intressen.

OM MEDLEMMARNAS SYN PÅ FRAMTIDEN

Att hållbarhet är viktigt för medlemmarna framkommer även i djupintervjuerna och i de öppna enkätsvaren i frågan om vad som kommer prägla framtidens vardag och boendemiljö. I figuren nedan visas ett s.k. strukturerat ordmoln, en statistisk analys av vilka ord som nämns tillsammans när medlemmarna i enkäten får svara på vad de tror kommer prägla vardag och boendemiljöer på fem till tio års sikt.

Figur 3. Svar på frågan: På fem till tio års sikt, hur tror du människors vardag och boendemiljö kommer att förändras?

Även om bilden är fragmenterad finns större och återkommande teman, där *miljö- och klimatanpassning* kommer att vara framträdande på olika sätt, till exempel genom lösningar för återvinning och solceller. Även ett fokus på *gröna miljöer*, i form av t. ex grönområden och odlingar bedöms som troliga.

I Coronakrisens kölvatten tar många upp att *arbete hemifrån* kommer bli betydligt vanligare, vilket dels betyder att bostäderna behöver anpassas och dels att fler kan tänka sig bo utanför en stad. *Kommunikationer och närhet* bedöms bli helt centralt i en framtida boendemiljö, för att vardagen ska flyta på smidigare och för att lätt kunna ta sig utanför staden. De orosmoln medlemmarna framförallt tar upp är frågor och frågetecken kring *trygghet och säkerhet*. Både i ljuset av den senare tidens fokus på brottslighet och kring en *dysfunktionell bostadsmarknad* där det är svårt för många att få en bostad överhuvudtaget. Här är det många som uttrycker en önskan om att fler hyresrätter byggs.

ETT BRA FRAMTIDA BOENDE

Baserat på HSB Stockholms medlemmars egenskaper och framtidsbilder, vad anser de då är ett bra framtida boende? Svaren varierar naturligtvis. Men mycket är också gemensamt.

När medlemmarna i enkäten tillfrågas rakt ut i en öppen fråga är det vanligast förekommande ordet *nära*. Det illustrerar det faktum att boende i lägenhet i stad, vilket är fokus här, handlar om så mycket mer än bara vad som finns i en lägenhet och i ett hus. Det som är viktigt att ha nära till handlar i mycket hög grad om kommunikationer och grönområden.

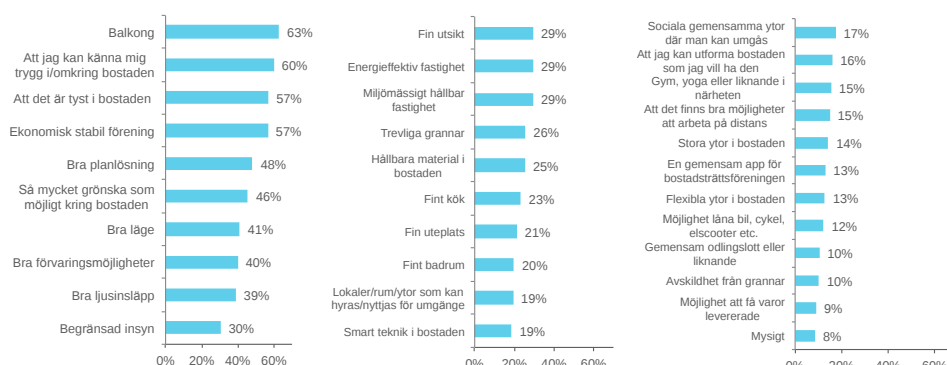
DET VIKTIGASTE OM MEDLEMMARNA MÅSTE PRIORITERA

För att få någon form av prioriteringsordning bland allt tänkbart viktigt med ett bra framtida boende ombads medlemmarna att välja de 10 viktigaste bland en stor uppsättning parametrar.

Insikt #1: Trygghet, läge och planlösning är bottenplattan även i framtiden

Prioriteringsordningen bland alla svarsalternativ visar att även i ett framtida boende finns snudd på ”eviga” kvaliteter som bedöms viktiga. Dessa är väl bekanta och hygienfaktorer enligt medlemmarna, som inte gärna får slarvas med till förmån för annat.

På topp 10-listan kan man konstatera att det allra viktigaste är trygghet inklusive ekonomisk stabilitet, läge generellt och med grönska omkring bostaden, samt bra planlösning, särskilt om balkong inkluderas i detta.

Figur 4. Svar på frågan: Vilka av följande aspekter är viktigast för ett bra framtida boende, enligt dig? Välj max 10 av alternativen nedan.

NÄR DET ÄR DAGS FÖR FLYTT FINNS EN DOMINERANDE FAKTOR

Att storleken hamnar så långt ned på prioriteringslistan av vad som är viktigast för ett bra framtida boende kanske kan te sig förvånande. En närmare analys av svaren visar däremot att frågan har enormt stor betydelse, men främst som flyttskäl och vid flyttillfället.

Insikt #2: Vid livsfasväxling och flytt blir storleksfrågan avgörande

Dryga 40 procent av medlemmarna planerar att flytta de närmaste åren. När dessa tillfrågas om vad som är fördelar med boendet de planerar att flytta till, är det slående hur en faktor är helt avgörande. Det handlar i stort sett bara om storleken på lägenheten.

Svaren illustrerar att skiftning i livsfas är avgörande vid byte av bostad. När man blir sambo, får tillökning i familjen eller när barnen har flyttat ut ändras behoven kring storleken på ens boendet och det leder till en flytt. Det är också tydligt när vi skiljer på svaren mellan grupperna ensamboende yngre, yngre par utan barn, småbarnsfamiljer och yrkesverksamma i avgränsade åldrar enligt nedan, hur resan ”uppåt” i storlek pågår under en längre tid, för att till slut någonstans efter 50 ersättas av ett behov av mindre boende.

Figur 5. Svar på frågan: Ange tre fördelar med ett boende du planerar att flytta till, som ditt nuvarande boende inte har. (De som planerar flytta till lägenhet.)

Om vi ”fryser” medlemmarna vid flyttögonblicket enligt ovan, är det tydligt att storlek är det absolut viktigaste för alla, däremot är det helt olika om det ska flyttas till större eller mindre, beroende på ålder och livsfasskifte.

DET IDEALA BLAND BOENDEN

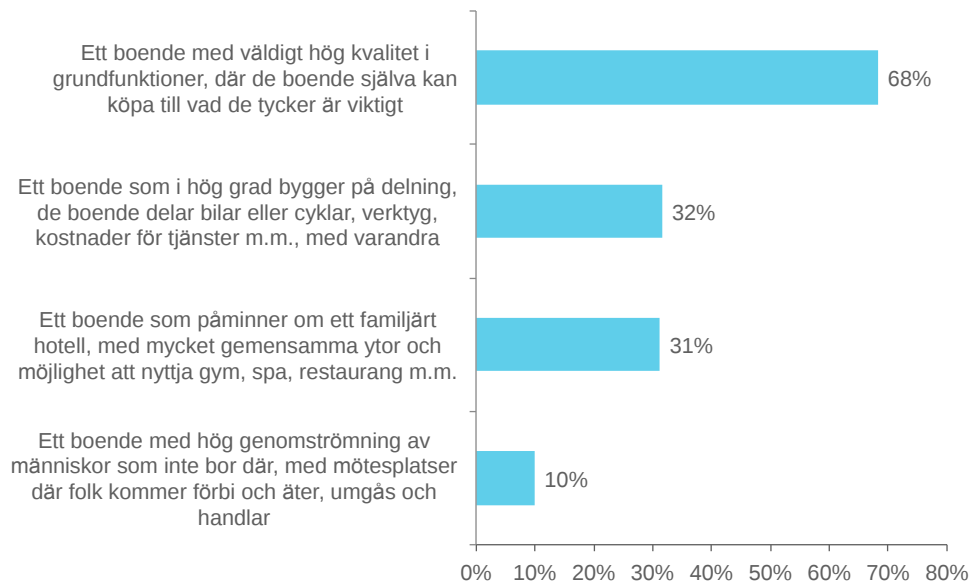
För att få en bild av vad som är medlemmarnas önskade grundkoncept för ett bra framtida boende har de även fått ta ställning till ett antal beskrivningar om vad som är ett *idealt* framtida boende.

Insikt #3: Grundkvalitet med valbarhet viktigare än flärd

Fyra typer av idealkoncept presenterades för medlemmarna, som fick ta ställning till i vilken utsträckning som koncepten beskriver ett idealt framtida boende.

Ett starkt delningsbaserat boende (delning av färdmedel, verktyg, tjänster m.m.) och ett boende som påminde om ett familjärt hotell ansågs idealt av närmare en tredjedel av medlemmarna, medan ett boende som bygger på en hög genomströmning av människor som inte bor där var mindre populärt.

Det boende som absolut flest ansåg motsvarade deras ideala framtida boende var dock ett med väldigt hög kvalitet i grundfunktioner, där de boende själva kan köpa till vad som är viktigt.

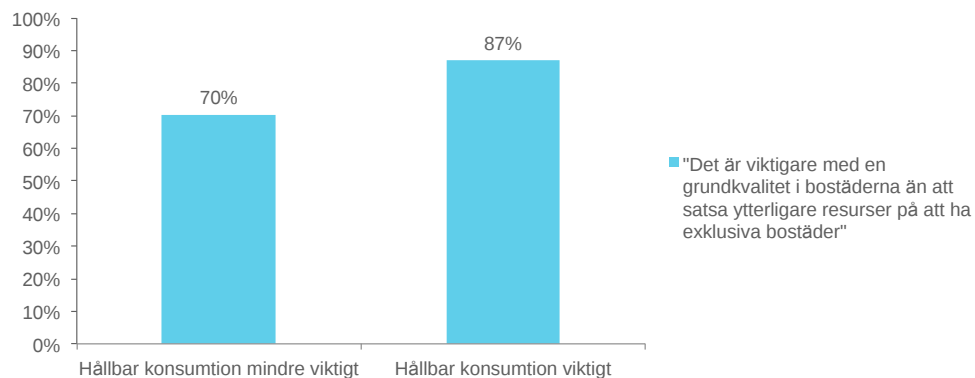
Figur 6. Svar på frågan: I vilken utsträckning är följande beskrivningar av ett idealt framtida boende, enligt dig? (Andel som svarat 5-7 där 1 = Mycket låg utsträckning, 7 = Mycket hög utsträckning).

Resultatet ligger helt i linje med den absoluta majoritetens (83 %) uppfattning om att det är viktigare med en grundkvalitet i bostäderna än att satsa ytterligare resurser på flärd.

Insikt #4: Kvalitet och hållbarhet hand i hand

Här finns anledning att koppla tillbaka till medlemmarnas konsumtionsprofil i figur 1 ovan som visar deras konsumtionsideal. Jämfört med andra svenskar är HSB Stockholms medlemmar är betydligt mer hållbarhetsinriktade i sina ideal också också mindre konsumtionsglada eller ”slösiga” och mer långsiktiga i sitt fokus på att spara och investera.

Det finns en mycket tydlig koppling mellan uppfattningen att grundkvalitet ska gå före exklusivitet och viljan att konsumera hållbart, vilket syns när vi delar upp medlemmarna i den (större) grupp som tycker hållbar konsumtion är viktigt och den (mindre) grupp som tycker hållbar konsumtion är mindre viktigt.

Figur 7. Andel som instämmer i påståendet att grundkvalitet är viktigare än att satsa ytterligare resurser på exklusiva bostäder bland medlemmar som tycker det är viktigt resp. mindre viktigt med hållbar konsumtion.

Ska man tolka merparten av medlemmarna utifrån ovan analys är hållbarhet både i meningen etiskt och miljö/klimatvänligt och i meningen att material med mera faktiskt håller länge helt avgörande för vad som anses vara kvalitet.

TEKNIKEN OCH LOGISTIKEN I DET FRAMTIDA BOENDET

Ett område som alla intervjuade medlemmar uppgav som präglande för framtidens vardag och boendemiljöer var teknikutvecklingen i allmänhet och den digitala tekniken i synnerhet. Att tekniken kommer fortsätta påverka människors vardag de kommande åren är minst sagt en lågoddsare.

DEN SMARTA TEKNIKENS ROLL

Det som är mindre självklart är hur tekniken ska göra HSB Stockholms medlemmars framtida boende bättre. Här finns det några saker där enigheten är stor, och några områden där åsikterna går isär bland medlemmarna.

Insikt #5: Överväldigande stöd för att smart teknik ska optimera boende och vardag

Prioriteringarna i den här rapportens inledande avsnitt visade att vissa värderingar kring bostäder är stabila. I kontrast till det kan det dock konstateras att medlemmarna är väldigt progressiva när det gäller att anamma teknisk utveckling på vissa områden.

Framförallt är det på områdena trygghet, ekonomi, energi och miljö som medlemmarna ser att tekniken borde göra stor nytta. När det gäller dessa områden är det 8 av 10 eller ännu fler som anser att tekniken borde göra nytta. I det perspektivet handlar teknikens roll i mångt och mycket om att *optimera*, d.v.s. effektivisera och förbättra säkerhet, minska energianvändning, öka hållbarhet och förbättra kostnadsbilden.

För att göra boendet tryggare och säkrare

För att göra boendet mer miljömässigt hållbart

För att göra boendet mer kostnadseffektivt

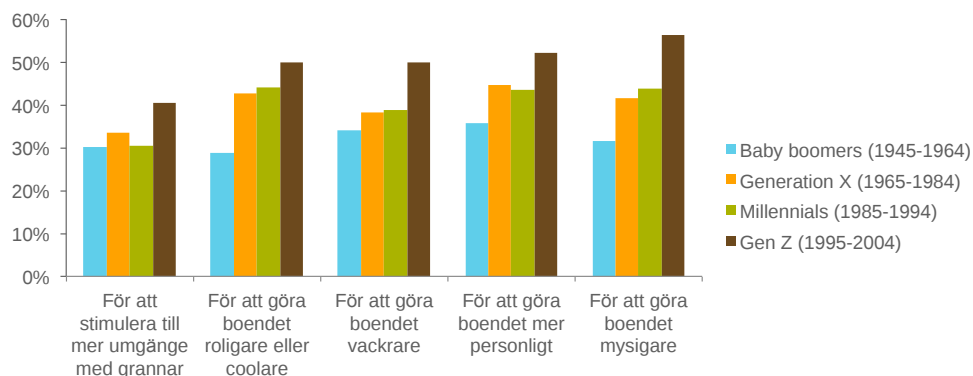
Figur 8. Områden där det enligt medlemmarna är givet att smart teknik har en roll i ett bra framtida boende. Svar på frågan: I vilka avseenden tycker du att tekniska lösningar borde göra störst nytta för ett bra framtida boende? (Andel som svarat 5-7 där 1 = Ingen nytta alls, 7 = Mycket stor nytta. Områden där en stor majoritet anser att tekniken borde göra nytta.

Medlemmarna är också eniga kring att tekniken borde göra nytta genom att optimera och förenkla vardagen, men hur det ska komma till uttryck är långt ifrån självklart.

I betydande utsträckning handlar inställningen till tekniken som vardagsförenklare om i vilken utsträckning medlemmarna ser att de kan ha nytta av andra boende i huset. De som har ett boende som bygger mycket på delning som ideal ser exempelvis tekniken som förenklare i högre utsträckning än andra, då i form av bil- och andra fordonspooler, appar för att koordinera köp av tjänster o.s.v.

Insikt #6: Tekniken har en bit kvar för att bidra till hemmets mjukare kvaliteter

Åsikterna om de lite mer svårsmätbara förtjänsterna av ny teknik går däremot isär bland medlemmarna. I synnerhet är det generationen på ingång på bostadsmarknaden, Generation Z, som i högre utsträckning tycker att tekniken kan bidra till att förbättra hemmets mjukare kvaliteter.

Figur 9. Andel som anser att tekniken borde göra nytta på olika områden i olika generationer bland HSB Stockholms medlemmar. Svar på frågan: I vilka avseenden tycker du att tekniska lösningar borde göra störst nytta för ett bra framtida boende? (Andel som svarat 5-7 där 1 = Ingen nytta alls, 7 = Mycket stor nytta).

De som är födda 1995 och senare bland medlemmarna ser tekniken göra betydande nytta på områden som handlar om ett vackrare, personligare, och inte minst ett mysigare boende. Även om tekniken har en del att göra för att leva upp till den typen av förväntan idag, är det en fingervisning om vad som kan vara på ingång.

DET GEMENSAMMA I HUSET

Att bo i lägenhet i en stad innebär, på gott och ont, att du inte är ensam där du bor. Det innebär, som avsnittet ovan visat, att det med tekniska lösningar går att samordna och göra livet enklare. Men människor är inte perfekta och kan också vara irriterande. Det visar inte minst den öppna fråga i enkätundersökningen om vilket irritationsmoment som medlemmarna skulle vilja flytta ifrån, vars överlägset vanligaste svar var: *grannar*.

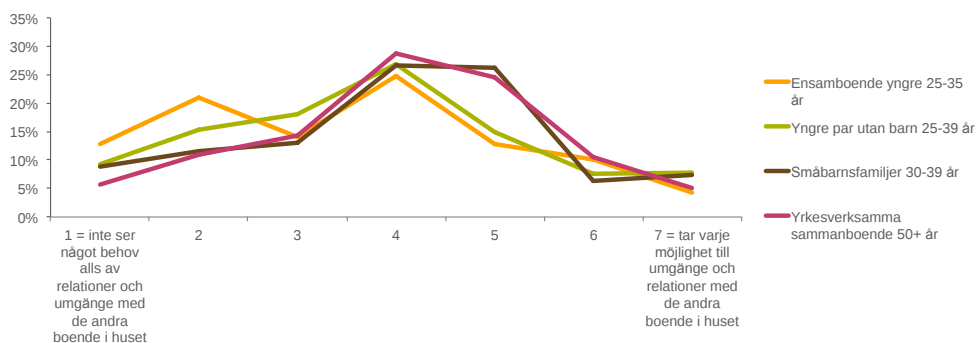
GRADEN AV GEMENSKAP I HUSET

En knäckfråga vid utformning av bostäder är vilken grad av gemenskap som ett hus med lägenheter ska innefatta. I det här arbetet har frågan ägnats mycket kraft och varit framträdande i såväl intervjuer som i enkätundersökningen.

Insikt #7: Önskemålen om graden av gemenskap i huset går isär

Enkätundersökningen ger en tydlig bild av att vi här har att göra med grundläggande olikheter beroende på hur olika personer är lagda.

I enkätundersökningen har medlemmarna fått frågan "Är du en person som..." och fått välja en siffra mellan 1 = inte ser något behov alls av relationer och umgänge med de andra boende i huset och 7 = tar varje möjlighet till umgänge och relationer med de andra boende i huset. Enkätsvaren visar att det är stor spridning på denna skala med rätt radikala ändpunkter.

Figur 10. Svar på frågan: "Är du en person som... 1 = inte ser något behov alls av relationer och umgänge med de andra boende i huset och 7 = tar varje möjlighet till umgänge och relationer med de andra boende i huset."

I sann lagom-anda hade man kunnat vänta sig att nästan alla skulle ställa sig på en trygg 4 i mitten, men fördelningen är ganska jämn. Det är också skillnader mellan grupper i olika livsfaser, där de lite äldre har lite större behov av gemenskap.

Beroende på hur medlemmarna är som personer enligt skalan ovan är det också stora olikheter kring hur de ställer sig till förslag om husets utformning. T. ex är en gemensam lounge inte så populärt överlag, men populärt bland de som har störst önskan om gemenskap. En person som är ”spindel i nätet” i en förening anses värdefullt bland de flesta, men mycket mindre så bland medlemmar med mindre behov av gemenskap.

Insikt #8: Konsensus kring de klassiska gemensamhetslokalerna plus träning och terrass

Givet de grundläggande olikheterna ända ned på individnivå om gemenskaps känslan i ett hus är det paradoxalt nog hög enighet kring gemensamhetslokalerna. Om medlemmarna är progressiva sett till teknikens möjligheter så lutar de snarare åt ett klassiskt upplägg gällande gemensamhetslokalerna i huset. Bland 17 alternativ där medlemmarna skulle prioritera sju är ”topplistorna” likartade mellan olika grupper.

I figuren nedan är topplistorna för grupper i olika ålder och livsfas sammanställda, där de populäraste alternativen är högst upp. De grå förslagen är ”HSB-klassiker”, medan andra populära alternativ som träningslokal och takterrass är markerade.

Tydligt är att klassikerna är högt prioriterade av alla grupper. I linje med medlemmarnas starka träningsintresse är en lokal för gym, yoga eller liknande också mycket populärt, särskilt bland de lite yngre. Takterrass är också på topp 7-listan i alla grupper.

Ensamboende yngre 25-35 år	Yngre par utan barn 25-39 år	Småbarnsfamiljer 30-39 år	Yrkesverksamma sammanboende 50+ år
Cykelförråd	Cykelförråd	Cykelförråd	Cykelförråd
Tvättstuga	Tvättstuga	Grön innergård med exempelvis planteringar, lekplats	Grön innergård med exempelvis planteringar, lekplats
Grön innergård med exempelvis planteringar, lekplats	Grön innergård med exempelvis planteringar, lekplats	Tvättstuga	Tvättstuga
Gym, yogalokal eller liknande	Festlokal, rum eller ytor som kan hyras eller nyttjas för umgänge	Festlokal, rum eller ytor som kan hyras eller nyttjas för umgänge	Övernattningslägenhet
Festlokal, rum eller ytor som kan hyras eller nyttjas för umgänge	Gym, yogalokal eller liknande	Gym, yogalokal eller liknande	Festlokal, rum eller ytor som kan hyras eller nyttjas för umgänge
Takterrass	Takterrass	Övernattningslägenhet	Takterrass
Möjlighet att få varor levererade när man inte är hemma, som kylrum, instabox	Övernattningslägenhet	Takterrass	Gym, yogalokal eller liknande
Övernattningslägenhet	Möjlighet att få varor levererade när man inte är hemma, som kylrum, instabox	Odlingsslott	Lokal för reparationer av cyklar/ verkstad
Gemensam bastu	Odlingsslott	Lokal för reparationer av cyklar/ verkstad	Möjlighet att få varor levererade när man inte är hemma, som kylrum, instabox
Kommersiella ytor för affärer	Lokal för reparationer av cyklar/ verkstad	Kontorsliknande platser där det är möjligt att sätta sig och jobba	Odlingsslott

Figur 11. Svar på frågan: ”Av följande, vad är viktigt att ha på gemensamma ytor för de boende i huset? Välj max 7 av alternativen.

Något som vid tiden för intervjuer och enkät var rykande aktuellt var att jobba hemifrån. Det sågs som en viktig del av en framtidsbild av många medlemmar, men det råder delade meningar kring hur prioriterat det är med en gemensam kontorsyta för de boende i huset.

Dels är det uppenbart så att många inte har möjlighet att jobba från ett "hemmakontor" av det enkla skälet att de inte har kontorsjobb. Men det är inte heller självklart att kontorsjobbare tycker att en gemensam kontorsyta är särskilt värdefull, vissa jobbar mycket hellre hemma i sin lägenhet. Bortsett från den gemensamma funktionen "biosalong", som medlemmarna i hög utsträckning tyckte var slöseri med resurser, var gemensam kontorsyta den aspekt av ett framtida boende som flest medlemmar var "direkt emot".

BETALNINGSVILJA I OLIKA TAPPNINGAR

Ett grundläggande dilemma i alla studier och undersökningar som söker svaret på vad som egentligen är viktigast för människor är att det inte är det lättaste för människor, i det här fallet HSB Stockholms medlemmar, att i en hypotetisk situation prioritera utifrån vad som i verkligheten vore viktigast.

I den här medlemsdialogen har vi hanterat detta genom att både göra intervjuer, ställt öppna frågor i enkäten, samt att be medlemmarna välja ett visst antal bland en större uppsättning kvaliteter. För att spetsa till det lite ytterligare har vi även för några parametrar valt att be medlemmarna ta ställning till ett antal aspekter av boendet, med fokus på om det är något de vill betala för på olika sätt.

OM PARAMETRARNASOM "PRÖVATS"

De aspekter av boendet där betalningsviljan har prövats har varit det som i huvudsak är i ett tänkt "mellanskikt" bland medlemmarnas prioriteringar. Att ta ställning till för medlemmarna har varit:

- Möjlighet till smidig källsortering
- Gym, yogalokal eller liknande
- Bilpool
- Pool bestående av andra färdmedel än bil, som cykel, elscooter
- Lokal för reparationer av cyklar/verkstad
- Odlingslott
- Klimatneutralt boende
- Möjlighet att få varor levererade när man inte är hemma, som kylrum, instabox
- Gemensam kontors/arbetsyta där det går att sitta och jobba
- En person, "spindel i nätet" med koll på det mesta, som går att fråga
- En gemensam app för en bostadsrättsförening, där de boende kan kommunicera, dela saker och samordna köp av varor och tjänster
- Festlokal eller gemensamhetslokal
- Biosalong eller liknande för filmvisning
- Utomhuskök, grill eller liknande
- Låsbart cykelförråd
- Övernattningslägenhet
- Tvättstuga
- Styrelserum
- Gemensam bastu

Där alternativen för ovan aspekter var att 1) Vill att det ingår i månatlig avgift, 2) Kan tänka mig betala för det själv, vid sidan av avgiften, 3) Inte så viktigt att jag vill betala för det eller 4) Direkt emot det.

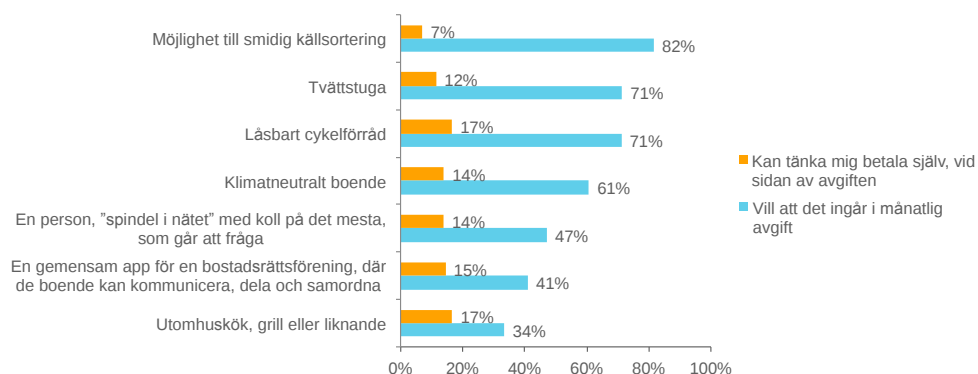
DET SOM ÖNSKAS INGÅ I AVGIFTEN

Det finns ett antal aspekter av boendet som helt klart önskas finansieras genom föreningsavgiften, och det finns aspekter där de flesta vill betala i någon form, men utöver avgiften. Nedan redovisas de aspekter av boendet som en majoritet vill betala för, och de flesta av dem via avgiften.

Insikt #9: Gemensamhetslokaler, miljöansvar och koordinering och önskas på avgiften

Det en majoritet av medlemmarna vill betala för via avgiften har att göra med klimat- och miljöansvar och grundläggande föreningsutbud i form av tvättstuga och låsbart cykelförråd. När det gäller tvättstugan kan man tycka att det är anmärkningsvärt höga andelar, givet att tvättmaskin ingår i många lägenheter idag.

Det finns också andra aspekter av boendet där betalningsviljan är ganska hög, men där det är mindre självklart om det ska betalas via eller utöver avgiften till föreningen. Så är fallet för en gemensam app för de boende, där medlemmarna kan kommunicera och samordna t. ex köp av varor och tjänster, men också för en ”spindel i nätet” och för ett utomhuskök, grill eller liknande.

Figur 12. Svar på frågan: "För de olika aspekterna av ett bra framtida boende nedan: Ange om du anser det så viktigt att du kan tänka dig betala för det på olika sätt, om du inte tycker det är så viktigt att du vill betala för det, eller om du är direkt emot det." Resterande svar är "Inte så viktigt att jag vill betala för det", samt "Direkt emot det".

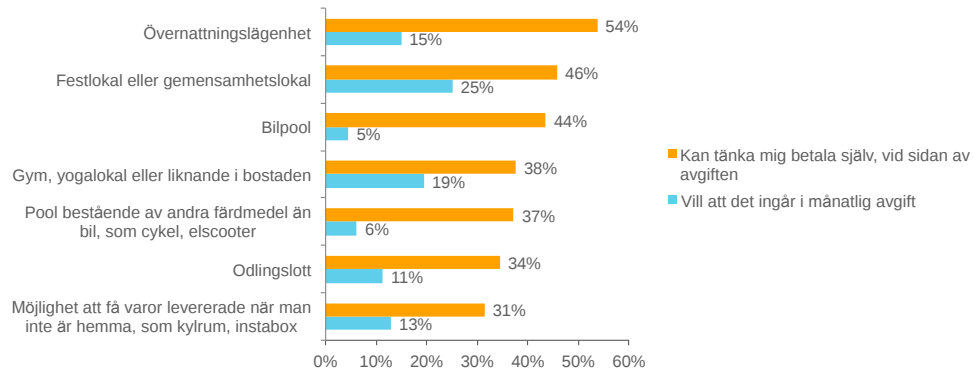
DET SOM KAN TÄNKAS BETALAS EXTRA FÖR

Utöver det som i huvudsak önskas finansieras genom föreningsavgiften, finns även det som helst betalas för utöver avgiften. Nedan redovisas de aspekter av boendet som en majoritet vill betala för, och de flesta av dem vid sidan av avgiften.

Insikt #10: Fest- och gästligheter, träning och färdmedelspool önskas vid sidan av föreningsavgiften

Det en majoritet av medlemmarna vill betala för vid sidan av avgiften är övernattningslägenhet. Här är det värt att inflika att en avgift för att temporärt nyttja en övernattningslägenhet behöver vara väldigt hög för att täcka den faktiska kostnaden för den. Implicit innebär det någon form av avgiftsfinansiering också. Detsamma gäller fest- eller gemensamhetslokalen, som många medlemmar vill betala för den när den nyttjas.

Övriga områden där betalningsviljan utöver avgiften är hög är framförallt bilpool, en pool för andra typer av färdmedel och träningsmöjligheter i huset. Många vill även på ett eller annat sätt betala för möjligheten att få varor levererade när man inte är hemma.

Figur 13. Svar på frågan: "För de olika aspekterna av ett bra framtida boende nedan: Ange om du anser det så viktigt att du kan tänka dig betala för det på olika sätt, om du inte tycker det är så viktigt att du vill betala för det, eller om du är direkt emot det." Resterande svar är "Inte så viktigt att jag vill betala för det", samt "Direkt emot det".

SAMMANFATTANDE SLUTSATSER

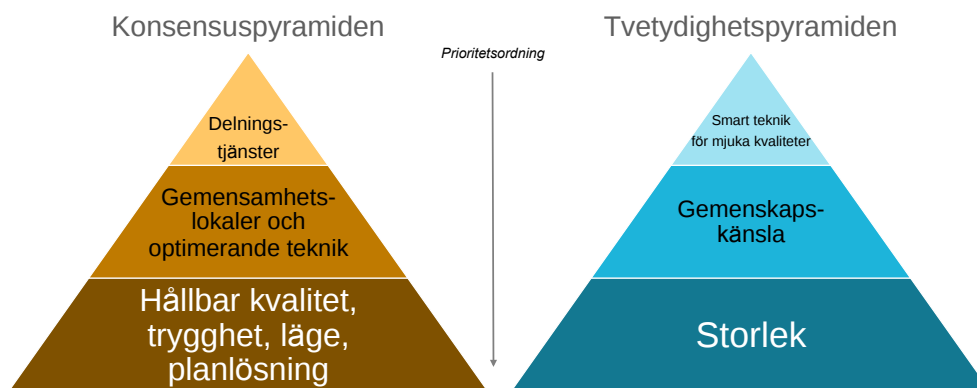
Sammanfattningsvis kan vi konstatera följande 10 insikter från arbetet med medlemsdialogen:

- **Insikt #1: Trygghet, läge och planlösning är bottenplattan även i framtiden.** Det absolut viktigaste kring boendet är i mångt och mycket konstant över tid.
- **Insikt #2: Vid livsfasväxling och flytt blir storleksfrågan avgörande.** Storleksfrågan aktualiseras och blir brännhet i samband med flytt.
- **Insikt #3: Grundkvalitet med valbarhet viktigare än flärd.** Är det något som fångar medlemmarnas grundinställning så är det att grundkvaliteten i en bostad inte får kompromissas med till förmån för ytlig flärd.
- **Insikt #4: Kvalitet och hållbarhet hand i hand.** Tätt förknippat med kvalitetsbegreppet är medlemmarnas hållbarhetssträvan. Här finns en balansgång att gå som handlar om känslan av hållbarhet och det naturliga å ena sidan och å andra sidan vad som är hållbart över tid i meningen att det inte går sönder. I bästa fall förenas dessa storheter.
- **Insikt #5: Överväldigande stöd för att smart teknik ska optimera boende och vardag.** I viss mening är medlemmarna traditionella i synen på vad som är ett bra boende, men när det gäller tekniken som optimerare är de progressiva.
- **Insikt #6: Tekniken har en bit kvar för att bidra till hemmets mjukare kvaliteter.** Åsikterna om de lite mer svårsmakbara förtjänsterna av ny teknik går isär bland medlemmarna. De äldre är tveksamma, men generation Z tycker att tekniken kan bidra till att förbättra hemmets mjukare kvaliteter.
- **Insikt #7: Önskemålen om graden av gemenskap i huset går isär.** Här är uppfattningarna genuint olika baserat på personlighet och även mellan olika grupper. Vissa vill umgås mycket med de andra i huset, andra inte alls.
- **Insikt #8: Konsensus kring de klassiska gemensamhetslokalerna, träning och terrass.** Ett klassikerutbud med träningsmöjlighet och terrass är populärt i breda lager.
- **Insikt #9: Gemensamhetslokaler, miljöansvar och koordinering önskas på avgiften.** Medlemmarna är i mångt och mycket eniga kring vilka kostnader som ska täckas av föreningsavgiften.
- **Insikt #10: Fest- och gästligheter, träning och färdmedelspool önskas vid sidan av föreningsavgiften.** Det finns en hel del som önskas betalas för vid de tillfällen det används, alltså utöver föreningsavgiften.

TVÅ PRIORITERINGSORDNINGAR

Ska man sammanfatta resultatet i en bild är det viktigt att ta fasta på de områden där det råder konsensus och där det finns viktiga olikheter. Under arbetets gång har två pyramider använts för att samla upp och sortera resultat och insikter. Pyramiderna bygger på en Maslow-logik där det som är högst prioriterat av medlemmarna är längst ned.

Ordningen bygger på insikt #1 - insikt #8 i analysen, och framförallt på den fråga där medlemmarna skulle prioritera de 10 viktigaste kvaliteterna hos ett bra framtida boende. Insikt #9 och Insikt #10 ger sedan ytterligare prioriteringsstöd beträffande hur medlemmarna *vill betala* för olika aspekter av boendet. Den ena pyramiden, konsensuspyramiden, rör sådant som det råder enighet kring, den andra, tvetydighetspyramiden, sådant där olikheterna medlemmarna emellan är betydande.

Figur 14. Resultat och insikter om vad som utgör ett bra framtida boende, summerade i två prioriteringspyramider.

I konsensuspyramiden finner vi grundkvaliteterna kring trygghet, läge och planlösning, inkl. den viktiga balkongen, i botten (insikt #1). Även grundkvaliteten som är tätt förknippad med hållbarhet är så fundamental att den är längst ned och därmed högst prioriterad (insikt #3 och #4). I mellanskiktet på konsensuspyramiden finner vi gemensamhetslokalerna. Här råder det konsensus kring HSB-klassikerna, samt möjlighet till träning och terrass (insikt #8). Högst upp i pyramiden finner vi delningstjänster, där det är självklart att möjligheten ska finnas (insikt #5), men det är jämfört med annat mer av ett värdeskapande tillägg.

I tvetydighetspyramiden finner vi i botten den vid flytt helt avgörande storleken (insikt #2). Här vet vi att det i olika livsfaser finns helt olika önskemål. I mellanskiktet finns det mycket olika uppfattningar om husets gemenskapskänsla (insikt #7). I toppen finns de smarta tekniska lösningarna som förstärker de mjuka kvaliteterna, som mys och personligheten i hemmet. Detta är något som inte är avgörande för någon och där det framför allt är stora skillnader mellan de yngsta och de äldsta (insikt #6).

BEHOV ATT BYGGA PÅ FÖR ATT BYGGA NYTT

Slutligen kan det vara värt att reflektera kring vilka behov som medlemmarna uttrycker *egentligen*. I enkätundersökningar och intervjuer är det lätt att betona det man redan känner till, men i mönster och mellan rader finns behov uttryckta som kan vara värda att lyfta fram som vägledning för att bygga nytt.

Vi avslutar rapporten med att ta oss friheten att summera medlemsdialogen i fem uttryckta behov.

1. Först och främst finns ett behov av **lugn, trygghet och stabilitet**. Det handlar inte nödvändigtvis om traditioner, utan snarare om att hemmet är och förblir en oas i en för många turbulent tid och tillvaro med livspussel som ska gå ihop.
2. I kontrast till det grundläggande behovet om trygghet och stabilitet finns en önskan om att **vara en del av utvecklingen mot ett hållbart samhälle**. Denna önskan manifesterar sig som tydligast i inställningen att tekniken ska göra boendet mer miljömässigt hållbart. Även den grundläggande inställningen till konsumtion bland medlemmarna är starkt orienterad mot hållbarhet.
3. Ett behov som genomsyrar hela dialogen är hur viktig **känslan av kvalitet** är. Inte bara att saker de facto håller länge, utan att det även har en hållbar känsla. "Känslan av hållbarhet" i flera dimensioner är viktig.
4. Behovet av att **minimera friktion i vardagen** tycks bland människor i allmänhet närapå omätligt och medlemmarna i HSB Stockholm utgör inget undantag. De förväntar sig att tekniken ska förenkla vardagen.
5. Slutligen det kanske svåraste att komma åt, de **olika behoven av gemenskap** som behöver adresseras. Långt ifrån alla längtar efter att umgås tätt med sina grannar, men ingen vill känna sig lämnad helt åt sitt öde.

APPENDIX: FULLSTÄNDIG ENKÄT

1. Är du...

- ☐ Kvinna
- ☐ Man
- ☐ Definierar mig inte som kvinna eller man
- ☐ Vill/kan inte svara

2. Vilket år är du född?

Rullista (2004-1924)

3. Uppskattningsvis, hur stor är ditt hushålls sammanlagda månadsinkomst före skatt?

- ☐ Mindre än 20.000 kr
- ☐ 20.000-39.999 kr
- ☐ 40.000-59.999 kr
- ☐ 60.000-79.999 kr
- ☐ 80.000-99.999 kr
- ☐ 100.000-119.999 kr
- ☐ 120.000-139.999 kr
- ☐ 140.000-160.000 kr
- ☐ Mer än 160.000 kr
- ☐ Vill ej uppge
- ☐ Vet ej

4. Vilken är din huvudsakliga sysselsättning? (Flera alternativ kan markeras)

- ☐ Förvärvsarbete på heltid
- ☐ Förvärvsarbete på deltid mer än 20 timmar per vecka
- ☐ Förvärvsarbete på deltid 20 timmar el mindre
- ☐ Arbetar i eget företag
- ☐ Hemarbetande
- ☐ Studerande
- ☐ Ålderspensionär
- ☐ Förtidspensionär/sjuk- eller aktivitetsersättning
- ☐ Föräldraledig
- ☐ Arbetslös
- ☐ Annat, vad: _____

5. I vilken kommun bor du?

Rullista, Sveriges kommuner

6. (Om bor i Stockholms stad) Var i Stockholm bor du?

- ☐ Rinkeby-Kista
- ☐ Spånga-Tensta
- ☐ Hässelby-Vällingby
- ☐ Bromma
- ☐ Kungsholmen
- ☐ Norrmalm
- ☐ Östermalm
- ☐ Södermalm
- ☐ Hägersten-Lijeholmen
- ☐ Skärholmen
- ☐ Älvsjö
- ☐ Enskede-Årsta-Vantör
- ☐ Farsta
- ☐ Skarpnäck
- ☐ Vet ej

7. Vilken är din högsta avslutade utbildning?

- ☐ Grundskola eller motsvarande
- ☐ Gymnasium eller motsvarande
- ☐ Högskola/universitet kortare än 3 år
- ☐ Högskola/universitet 3 år eller längre

8. Vilka är dina tre största intressen?

Mitt största intresse _____

Mitt näst största intresse _____

Mitt tredje största intresse _____

**9. Varifrån kommer du ursprungligen, dvs. var är du uppvuxen?
(Flera svar kan anges)?**

- ☐ I den kommun där jag nu bor
- ☐ I annan närliggande kommun inom Stockholms län än Stockholms stad
- ☐ I annan del av landet, ange vilken del:
- ☐ I annat land, ange vilket:

10. Hur bor du idag?

- ☐ I lägenhet
- ☐ I radhus
- ☐ I villa
- ☐ Annat, nämligen:

11. Vilken upplåtelseform har ditt nuvarande boende?

- ☐ Hyresrätt
- ☐ Bostadsrätt
- ☐ Äganderätt
- ☐ Annat, nämligen:

12. Vilka av följande bor du tillsammans med idag? Kryssa i alla du bor tillsammans med.

- ☐ Ingen, bor själv
- ☐ Sambo/partner
- ☐ Barn 0-6 år
- ☐ Barn 7 år eller äldre
- ☐ Föräldrar
- ☐ Annan, nämligen:

13. Vi skulle vilja ha din syn på den framtida utvecklingen generellt. På fem till tio års sikt, hur tror du människors vardag och boendemiljö kommer att förändras? Beskriv kortfattat vad du ser som mest centralt (öppen fråga).

Infotext: Nu följer ett antal frågor om vad som är ett bra framtida boende. Här avses boende i lägenhet i en stad. När du svarar på frågorna om vad du anser är ett bra framtida boende, tänk på boende i en lägenhet i en stad.

14. Givet den framtid vi rimligen har att möta, vad skulle du då säga karaktäriserar ett bra boende? Vi påminner om att frågan rör boende i lägenhet i en stad. (öppen fråga).

15. Vilka av följande aspekter är viktigast för ett bra framtida boende, enligt dig? Välj max 10 av alternativen nedan. Det är många alternativ, läs gärna igenom hela listan innan du gör dina val.

- ☐ Bra planlösning
- ☐ Att det är tyst i bostaden (inte lyhört, inget buller m.m.)
- ☐ Bra läge

- ☐ Balkong
- ☐ Bra ljusinsläpp
- ☐ Bra förvaringsmöjligheter
- ☐ Fin uteplats
- ☐ Mysigt
- ☐ Fint kök
- ☐ Begränsad insyn
- ☐ Trevliga grannar
- ☐ Att jag kan utforma bostaden som jag vill ha den
- ☐ Avskildhet från grannar
- ☐ Fin utsikt
- ☐ Sociala gemensamma ytor där man kan umgås
- ☐ Stora ytor i bostaden
- ☐ Flexibla ytor i bostaden
- ☐ Att jag kan känna mig trygg i och omkring bostaden
- ☐ Hållbara material i bostaden
- ☐ Smart teknik i bostaden
- ☐ Energieffektiv fastighet
- ☐ Ekonomisk stabil förening
- ☐ Miljömässigt hållbar fastighet
- ☐ Att det finns bra möjligheter att arbeta på distans
- ☐ Möjlighet att låna bil, cykel, elscooter eller andra färdmedel
- ☐ Gym, yoga eller liknande i närheten
- ☐ Möjlighet att få varor levererade när man inte är hemma, som kylrum, instabox
- ☐ Gemensam odlingslott eller liknande
- ☐ Lokaler, rum eller ytor som kan hyras eller nyttjas för umgänge
- ☐ Så mycket grönska som möjligt kring bostaden
- ☐ Fint badrum
- ☐ En gemensam app för bostadsrättsföreningen, där de boende kan kommunicera, dela saker och samordna köp av varor och tjänster
- ☐ Annat, nämligen:

16. Av följande, vad är viktigt att ha på gemensamma ytor för de boende i huset? Välj max 7 av alternativen nedan.

Kök eller möjlighet till matlagning	☐
Gym, yogalokal eller liknande	☐
Takterrass	☐
Cykelförråd	☐
Tvättstuga	☐
Övernattningsslägenhet	☐

Festlokal, rum eller ytor som kan hyras eller nyttjas för umgänge	☐
Styrelserum	☐
Grön innergård med exempelvis planteringar, lekplats	☐
Kommersiella ytor för affärer	☐
Kontorsliknande platser där det är möjligt att sätta sig och jobba	☐
Bemannad entré	☐
Möjlighet att få varor levererade när man inte är hemma, som kylrum, instabox	☐
Lounge eller liknande i entrén	☐
Odlingslott	☐
Lokal för reparationer av cyklar/verkstad	☐
Gemensam bastu	☐
Annat, nämligen:	☐

Infotext: Teknikutvecklingen kommer att ha stark påverkan på samhället och människors vardag de kommande åren. Hur tycker du att tekniska lösningar borde göra det framtida boendet bättre? Vi ber dig att göra en bedömning som både tar hänsyn till vad du tror är möjligt och vad som är önskvärt. Exempel på teknikområden som kan påverka boendet är *Internet of Things*, *Artificiell intelligens*, och *appar för alla möjliga syften*.

17. I vilka avseenden tycker du att tekniska lösningar borde göra störst nytta för ett bra framtida boende?

	Ingen nytta alls				Mycket stor nytta		
	1	2	3	4	5	6	7
För att göra boendet tryggare och säkrare	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
För att göra boendet roligare eller coolare	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
För att göra boendet mer energieffektivt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
För att förenkla vardagen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
För att göra boendet mysigare	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
För att göra boendet mer kostnadseffektivt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

För att göra boendet mer miljömässigt hållbart	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
För att göra boendet mer personligt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
För att stimulera till mer umgänge med grannar	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
För att göra boendet vackrare	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Infotext: Nu skulle vi vilja att du tar ställning till ett antal påståenden och frågor av mer övergripande karaktär.

18. I vilken utsträckning instämmer du i följande påståenden?

	Instämmer inte alls				Instämmer helt		
	1	2	3	4	5	6	7
Det är viktigare med en grundkvalitet i bostäderna än att satsa ytterligare resurser på att ha exklusiva bostäder	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Umgänge med andra boende är bra främst för att ha lite koll på vilka som bor i huset	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Umgänge med andra boende är bra främst för social gemenskap och sammanhållning	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kameraövervakning bör användas i boendets allmänna utrymmen för att öka tryggheten	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det är viktigt med en person som fungerar som "spindeln i nätet" i en bostadsrättsförening, som har koll på det mesta och man kan fråga	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det är bra om entrén i ett hus skulle vara utformad som en	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

familjär lounge, där man kan umgås spontant, sätta sig och jobba, eller fråga någon om hur något funkar.

Det är viktigt med en gemensam app för en bostadsrättsförening, där de boende kan kommunicera, dela saker och samordna köp av varor och tjänster

Boendet ska uppmuntra och stimulera till ett hälsosamt liv, där utformningen är genomtänkt för att främja psykisk och fysisk hälsa, och där de boende uppmuntras till fysisk aktivitet

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

19. Är du en person som...

inte ser något behov alls av relationer och umgänge med de andra boende i huset

1 2 3 4 5 6 7

tar varje möjlighet till umgänge och relationer med de andra boende i huset

20. I vilken utsträckning är följande beskrivningar av ett idealt framtida boende, enligt dig?

I mycket låg utsträckning

I mycket hög utsträckning

1 2 3 4 5 6 7
☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Ett boende som påminner om ett familjärt hotell, med mycket gemensamma ytor och möjlighet att nyttja gym, spa, restaurang m.m.

Ett boende med hög genomströmning av människor som inte bor där, med mötesplatser där folk kommer förbi och äter, umgås och handlar	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ett boende med väldigt hög kvalitet i grundfunktioner, där de boende själva kan köpa till vad de tycker är viktigt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ett boende som i hög grad bygger på delning, de boende delar bilar eller cyklar, verktyg, kostnader för tjänster m.m., med varandra	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

21. För de olika aspekterna av ett bra framtida boende nedan: Ange om du anser det så viktigt att du kan tänka dig betala för det på olika sätt, om du inte tycker det är så viktigt att du vill betala för det, eller om du är direkt emot det.

	Vill att det ingår i månatlig avgift	Kan tänka mig betala själv, vid sidan av avgiften
Möjlighet till smidig källsortering	☐	☐
Gym, yogalokal eller liknande i bostaden	☐	☐
Bilpool	☐	☐
Pool bestående av andra färdmedel än bil, som cykel, elscooter	☐	☐
Lokal för reparationer av cyklar/verkstad	☐	☐
Odlingslott	☐	☐
Klimatneutralt boende	☐	☐
Möjlighet att få varor levererade när man inte är hemma, som kylrum, instabox	☐	☐
Gemensam kontors/arbetsyta där det går att sitta och jobba	☐	☐

En person, "spindel i nätet" med koll på det mesta, som går att fråga	☐	☐	☐	☐
En gemensam app för en bostadsrättsförening, där de boende kan kommunicera, dela saker och samordna köp av varor och tjänster	☐	☐	☐	☐
Festlokal eller gemensamhetslokal	☐	☐	☐	☐
Biosalong eller liknande för filmvisning	☐	☐	☐	☐
Utomhuskök, grill eller liknande	☐	☐	☐	☐
Låsbart cykelförråd	☐	☐	☐	☐
Övernattningsslägenhet	☐	☐	☐	☐
Tvättstuga	☐	☐	☐	☐
Styrelserum	☐	☐	☐	☐
Gemensam bastu	☐	☐	☐	☐
Annat du vill ta upp:	☐	☐	☐	☐

22. HSB Stockholm kommer att uppföra ett jubileumshus år 2023, lagom till organisationens 100-årsjubileum. Det blir ett 80 meter högt bostadshus i Hagastaden i Stockholm. Känner du till Jubileumshuset?

- ☐ Nej, inte alls
- ☐ Ja, känner till lite grann
- ☐ Ja, känner till väl

23. Tror du att du kommer att söka dig till Jubileumshuset för att du vill bo där?

- ☐ Nej, definitivt inte
- ☐ Ja, det är möjligt
- ☐ Ja, definitivt
- ☐ Vet inte

24. Planerar du att flytta inom de närmsta åren?

- ☐ Nej, definitivt inte
- ☐ Ja, inom ett år
- ☐ Ja, inom 2-3 år
- ☐ Ja, inom 4-5 år
- ☐ Vet inte

25. Vart planerar du att flytta?

Rullista kommuner, samt Vet ej

26. Vart planerar du att flytta?

- ☐ Rinkeby-Kista
- ☐ Spånga-Tensta
- ☐ Hässelby-Vällingby
- ☐ Bromma
- ☐ Kungsholmen
- ☐ Norrmalm
- ☐ Östermalm
- ☐ Södermalm
- ☐ Hägersten-Lijeholmen
- ☐ Skärholmen
- ☐ Älvsjö
- ☐ Enskede-Årsta-Vantör
- ☐ Farsta
- ☐ Skarpnäck
- ☐ Vet ej

27. Vilken typ av boende planerar du att flytta till?

- ☐ Lägenhet
- ☐ Radhus
- ☐ Villa
- ☐ Annat, nämligen:
- ☐ Vet ej

28. Vilken upplåtelseform för boendet planerar du att flytta till?

- ☐ Hyresrätt
- ☐ Bostadsrätt
- ☐ Äganderätt
- ☐ Annat, nämligen:
- ☐ Vet ej

29. Ange tre fördelar med ett boende du planerar att flytta till, som ditt nuvarande boende inte har:

30. Ange tre irritationsmoment som du hoppas att slippa med ett boende du planerar att flytta till:

31. Konsumentvärderingar. Markera i hur stor eller liten utsträckning du instämmer med följande påståenden.

	Instämmer inte alls				Instämmer helt		
	1	2	3	4	5	6	7
Jag investerar och sparar hellre de pengar jag får över än gör av med dem på konsumtion	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jag köper hellre varor från ett företag som är miljövänligt, etiskt och tar sitt sociala ansvar även om varorna är dyrare	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

OM KAIROS FUTURE

Kairos Future är ett internationellt konsult- och analysföretag som hjälper företag att förstå och forma sin framtid. Genom trend- och omvärldsanalys, innovation, strategi och mjukvarustöd för AI-driven analys, omvärldsbevakning och innovation, hjälper vi våra kunder att omsätta de stora sammanhangen till konkret handling. Kairos Future grundades 1993, vårt huvudkontor finns i Stockholm och vi har egna kontor eller samarbetspartners över hela världen.

För mer information, se www.kairosfuture.com eller kontakta oss:

Kairos Future

Box 804

101 36 Stockholm

Besöksadress: Västra Järnvägsgatan 3

08-545 225 00

info@kairosfuture.com

www.kairosfuture.com